

Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM

în parteneriat cu

Facultatea de Litere a Universității Carolină din Praga, Cehia

Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”,

Cluj-Napoca, România

Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România

Direcția Generală Educație, Strășeni

Uniunea Scriitorilor din Moldova

Conferința științifică internațională

**FILOLOGIA MODERNĂ:
realizări și perspective în context european
cu genericul**

***BOGDAN PETRICEICU-HASDEU:
185 DE ANI DE LA NAȘTERE
EDIȚIA A XVII-A***

INVITAȚIE-PROGRAM

Chișinău, 5-6 octombrie 2023

COMITETUL DE ORGANIZARE:

Președinte:

Conf. univ., dr. hab. **Nina CORCINSCHI**, director al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

Membri:

Conf. cerc., dr. **Viorica RĂILEANU**, secretar științific al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

CȘ I, dr. hab. **Grația BENGĂ-ȚUȚUIANU**, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Filiala din Timișoara a Academiei Române

Conf. univ., dr. hab. **Eugenia MINCU**, șef al Centrului de Terminologie al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

Dr. **Liliana BOTNARU**, șef al Centrului de Lingvistică al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

Dr. **Galina ANIȚOI**, șef al Centrului de Literatură și Folclor al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

Dr. **Natalia HARITON**, Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”

Eugenia TOFAN, Șef Secție, Departamentul Cercetare și Inovare, USM

Lucia CACIUC-ROȘIORU, Șeful Direcției Generale Educație, Strășeni

COMITETUL ȘTIINȚIFIC:

Conf. univ., dr. hab. **Nina CORCINSCHI**, director al Institutului de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Republica Moldova. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4903-4477>

Ph.D **Jarmila HORÁKOVÁ**, Department of South Slavonic and Balkan Studies, Charles University, Prague, Czech Republic. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6494-7880>

CȘ I, dr. **Gabriela HAJA**, director al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, Filiala Iași a Academiei Române, România. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3845-8215>

CȘ I, dr. hab. **Grația BENGĂ-ȚUȚUIANU**, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Filiala din Timișoara a Academiei Române. ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9009-6226>

Prof. univ., dr. **Bogdan CREȚU**, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2727-4605>

Dr. **Adrian TUDURACHI**, director al Institutului de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7595-9289>

Teo CHIRIAC, Președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova

Joi, 5 octombrie 2023

10.00 – 10.20

**Alocuțiuni de deschidere
(Sala Senatului a USM)**

Moderatori: Conf. univ., dr. hab. **Nina CORCINSCHI**, director al Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”

Conf. univ., dr. **Igor ȘAROV**, rector al Universității de Stat din Moldova

10.20 – 13.00

**Ședința în plen
(Sesiunea I)**

Prof. univ., dr. hab. **Vasile BAHNARU**, Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, *Bogdan Petriceicu-Hasdeu – precursor al lingvisticii moderne*

Dr. **Eugenia BOJOGA**, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, România, *Bogdan Petriceicu-Hasdeu – întemeietor al lingvisticii (ca știință a limbajului) în spațiul românesc*

Dr. **Jarmila HORÁKOVÁ**, Universitatea Carolină din Praga, Facultatea de Litere, *Recepția literaturii din Republica Moldova în Cehia*

Dr. **Eva KENDERESSY**, Institutul de Literatură Mondială, Academia Slovacă de Științe, Bratislava, Slovacia, *Corporealitatea vulnerabilă a celor marginalizate: Corpul femeii/fetei în literatura contemporană română, slovacă și cehă*

Dr. **Mircea PĂDURARU**, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România, *Pentru o genealogie a conceptului de autenticitate în etnologia română*

13.00 – 14.00

Pauză de masă

14.00 – 17.00

Lucrări pe secțiuni

SECȚIUNEA I

(Sala 18)

Canon regional, canon transnațional: arheologii lingvistice și literare în contemporaneitate

Moderatori: dr. hab. **Ion PLĂMĂDEALĂ**
dr. **Galina ANIȚOI**

CS I, dr. hab. **Grația BENGĂ-ȚUȚUIANU**, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Academia Română, Filiala Timișoara, *Judith Mészáros: poemul cristal și poemul esențial. O ipostază etică*

Dr. hab. **Ion PLĂMĂDEALĂ**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Cancel culture în domeniul literaturii

Dr. **Inga SOROCEAN**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Scriitorul și Puterea: strategii de construcție a identității în volumul de proză documentară „Eu și lumea” de Alexei Marinat*

CS III, dr. **Dana Nicoleta POPESCU**, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Academia Română, Filiala Timișoara, *Scriitori estetizanți sub pecetea tainei*

CS III **Delia BADEA**, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Academia Română, Filiala Timișoara, *Ioan Popovici-Bănățeanul: identitate, național, transnațional. Imagotipuri și imaginar social*

Conf. univ., dr. **Dorina ROTARI**, Universitatea de Stat din Moldova, *Anatol Moraru: portret de creație*

Cristina DICUSAR, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Promisiunea poeziei pure. O relectură a șaptezeciștilor basarabeni*

Carolina GABURA, Universitatea de Stat din Moldova, Departamentul Lingvistică Română și Știință Literară, *Configurări ale regimului narativ liric în proza lui Ion Druță. Distanții canonice*

Conf. univ., dr. **Maria ABRAMCIUC**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Critica lui Mircea V. Ciobanu: rigurozitate interpretativă și lejeritate discursivă*

SECȚIUNEA II

(Sala 2)

Lexicologie, lexicografie, semantică și terminologie

Moderatori: dr. Ana VULPE
dr. hab. Eugenia MINCU

Conf. univ., dr. hab. **Angela SAVIN-ZGARDAN**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Unități polilexicale stabile cu motivem indigen în „Dicționarul frazeologic motivațional”*

Conf. univ., dr. hab. **Eugenia MINCU**, dr. **Dorina MACOVEI**, drd. **Natalia ROTARI**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Creativitatea terminologică: termenii academici*

Dr. **Ion BĂRBUȚĂ**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Părțile de vorbire din perspectiva corelației dintre lexic și gramatică*

Dr., asistent univ. **Emilia Andreea MOTORANU**, Departamentul de Limbi Moderne și Comunicare în Afaceri, Academia de Studii Economice din București, *Alexandru Ciorănescu – contribuții la etimologia limbii române*

Dumitru CREANGĂ, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Considerații asupra unor dileme privind constituirea mărcilor comerciale*

SECȚIUNEA III

(Sala 4)

Literatura română în dialog european și universal prin valori, personalități, interrelații

Moderatori: dr. Dana RADLER
dr. Constantin IVANOV

Dr. Dana RADLER, Departamentul de Limbi Moderne și Comunicare de Afaceri, Academia de Studii Economice din București, *Căutarea interioară în „Martorul eternității” (1975) de Henriette Yvonne Stahl*

Dr. hab. Andrei ȚURCANU, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Trei decenii de literatură: între spiritus loci și voința de putere a celuilalt*

Conf. cerc., dr. Felicia CENUȘĂ, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Vladimir Beșleagă sau despre exilul interior*

Dr. Olesia GÎRLEA, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Superstiții și reprezentări ale podului în romanul „Podul diavolului” de Radu Paraschivescu*

Dr. Oxana GHERMAN, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Perspective sacre și profane asupra erosului în poezia basarabeană contemporană*

Dr. Constantin IVANOV, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Reconstituiri traumatice și fracturi identitare în romanul „Cântecul mării” de Oleg Serebrian*

Dr. Natalia HARITON, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *„Revista literară” sau despre șansele criticii de întâmpinare*

Dr. Nadejda IVANOV, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Valențe artistice ale râsului în opera lui Marin Preda*

Dr. Sergiu COGUT, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Meandrele receptării antume și postume ale operei poetice lui Andrei Lupan*

SECȚIUNEA IV

(Sala 1)

Perspectivă clasică și moderne în studiul istoriei limbii, dialectologiei, onomasticii și sociolingvisticii

Moderatori: dr. Alexandru COSMESCU

dr. Ecaterina BRĂGUȚĂ

MA, MLS **Ana Radu CHELARIU**, independent researcher, *Ad Honorem Bogdan Petriceicu-Hasdeu. De partea cealaltă a Cuvântului: studiu sociolingvistic cu câteva exemple din vocabularul agricol românesc*

Dr. **Alexandru COSMESCU**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Structuri ale intersubiectivității în practicile dialogice*

Conf. cerc., dr. **Viorica RĂILEANU**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Antroponime colorate: negrul din numele de familie*

Conf. univ., dr. **Oxana CHIRA**, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, *Studiul comparat al adjectivelor compuse cromatice în limbile română și germană*

Dr. **Ecaterina BRĂGUȚĂ**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Tipologia hagianimelor în textul religios românesc*

Ecaterina PLEȘCA, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Examinarea unor aspecte privitoare la etimologia românescului ban „numismae, pecunia”*

Florin RAȘCU, Universitatea „Petre Andrei”, Iași, România, *Drepturile omului în contextul digitalizării*

SECȚIUNEA V

(Sala 10)

Patrimoniul cultural imaterial al Arhivelor de Folclor

Moderatori: dr. **Mariana COCIERU**
dr. **Iulian FILIP**

Dr. **Mariana COCIERU**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Valori ale artei fotografice etnologice românești: Iosif Berman*

Dr. **Dorina Dragnea (Onica)**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Materialitate și credințe ale religiei vernaculare în obiceiurile de invocare a ploii. Consemnări din Arhiva de Folclor de la Chișinău*

Dr. **Maria ȘPAN**, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, *Caietul „Micii cercetători descoperă patrimoniul cultural imaterial” – în căutarea cuvintelor din bătrâni cu posibili viitori întemeietori de arhive de folclor*

Dr. **Natalia GOLANT**, Muzeul de antropologie și etnografie „Petru cel Mare” (Kunstkamera) AȘR, St. Petersburg, dr. **Nicolae SUHACEV**, Institutul de Studii lingvistice AȘR, St. Petersburg, *Reflectarea obiceiurilor funerare ale românilor din Valea Timocului în poezia epică*

Dr. **Iulian FILIP**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Titlu rezervat*

Vineri, 6 octombrie

10.00 – 12.00

Ședința în plen (Sesiunea II)
(Sala Polivalentă)

***BOGDAN PETRICEICU-HASDEU – UN
ÎNTEMEIETOR AL FILOLOGIEI ROMÂNEȘTI***

Moderator: dr. hab. **Nina CORCINSCHI**

Conf. univ., dr. **Eugenia BOGATU**, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova, *Contribuția lui Bogdan Petriceicu-Hasdeu la evoluția limbii și a culturii românești în context european*

Conf. univ., dr. **Tatiana BOTNARU**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Bogdan Petriceicu Hașdeu: deschizător de drumuri în cercetarea toposurilor folclorice și a arhetipurilor mitice*

Svetlana KOROLEVSKI, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Dinastia de scriitori Hâjdău-Hasdeu, în cărțile lui Pavel Balmuș*

Conf. univ., dr. **Ana VULPE**, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, *Bogdan Petriceicu-Hasdeu – deschizător de drumuri și în știința lexicografică*

12.00-13.00

Prelegere publică

M. cor. **Dan CRISTEA**, CS I, Institutul de Informatică Teoretică al Filialei Iași a Academiei Române *Tehnologii informatice în ajutorul cercetărilor lingvistice*

Lansarea cărții

Dan Cristea, *Toate prezenturile ei*, Junimea, 2023

Prezintă **Nina CORCINSCHI**

13.00 – 14.00
(Pauza de masă)

14.00 – 17.00
(Direcția Generală Educație, Strășeni)

Workshop

Limbă română: corectitudine și cultivare

Moderator: **Lucia CACIUC-ROȘIORU**, șef Direcția Generală Educație Strășeni

Participă: dr. hab. **Eugenia MINCU**, dr. **ANA VULPE**
dr. **Liliana BOTNARI**

14.00 – 17.00
(Uniunea Scriitorilor din Moldova)

Dezbateri

Proza românească actuală din Republica Moldova

Moderatori: **Teo CHIRIAC**

Ivan PILCHIN

Participă: dr. hab. **Nina CORCINSCHI**, dr. hab. **Andrei ȚURCANU**, dr. hab. **Alexandru BURLACU**, dr. **Inga SOROCEANU**, dr. **Mircea PĂDURARU**, dr. **Galina ANIȚOI**, dr. **Constantin IVANOV**, dr. **Nadejda IVANOV**, **Oleg SEREBRIAN**, **Ivan PILCHIN**, **Maria PILCHIN**, **Val BUTNARU**, **Vlad GRECU**, **Mihaela PERCIUN**, **Claudia PARTOLE** ș.a.

Invitat special:

Jarmila HORÁKOVÁ, poetă și traducătoare, doctor conferențiar la Universitatea Carolină din Praga, Facultatea de Litere

Normele de redactare a lucrărilor care vor fi publicate în volumul conferinței:

Textele comunicărilor, prezentate la ediția a XVII-a a Conferinței științifice internaționale *Filologia modernă: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Bogdan Petriceicu-Hasdeu – 185 de ani de la naștere* și redactate conform cerințelor, vor fi recepționate până la 15 septembrie 2023, prin e-mail, pe adresa: **natalia_hariton@yahoo.com**

Dimensiunea paginii: A4, margini: sus, jos – 2,5 cm, stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm.

Titlul lucrării: în limbile română și în engleză, font Times New Roman, corp de litere – 12, aldin, centrat.

Autorul/Autorii: Prenumele, NUMELE – font Times New Roman, corp de litere – 12, aldin, centrat.

Identificatorul ORCID: font Times New Roman, corp de litere – 12, centrat.

Instituția: font Times New Roman, corp de litere – 12, cursiv, centrat.

Rezumatele și cuvintele-cheie (5-7): în limbile română și în engleză, font Times New Roman, corp de litere – 10.

Textul lucrării: font Times New Roman, corp de litere – 12, spațiu interlinie – 1,5.

Numerotarea paginilor – jos, dreapta.

Trimiterile la sursele bibliografice vor fi făcute în text conform modelului (Berejan, 2003, p. 3).

Referințele bibliografice (corp de litere – 10, interval – 1) vor fi anexate *in extenso* la sfârșit, în ordine alfabetică, conform modelului:

AVRAM, Mioara. *Gramatica pentru toți*. Ed. a III-a, București: Editura Humanitas, 2001.

COȘERIU, Eugeniu. *Limbaj și politică*. În: *Revistă de lingvistică și știință literară*. 1996, nr. 5, p. 81-99.

SARAMANDU, Nicolae. *Inovația și schimbarea în limbă în perspectivă sociolingvistică* [online]. Disponibil: www.ebooks.unibuc.ro/filologie/.../32.pdf [citat 21.02.2019].

Notă: Articolul a fost realizat în cadrul proiectului de cercetare (cifrul, denumirea, instituția).

Volumul urmează normele ortografice din DOOM 3.

Responsabilitatea vizând conținutul articolelor revine în exclusivitate autorilor.

Materialele care nu vor respecta prezentele norme nu vor fi incluse în volum.

Comitetul de organizare